

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/833/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7610209698
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7610209698.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudcov JUDr. Moniky Koščovej a JUDr. Viktórie Midovej v právnej veci žalobcov 1/ D. U., Q. F. Q. Č.. XXX, 2/ I. U., Q. F. Q. Č.. XXX zastúpenými Mgr. Vandou Durbákovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Krivá 23 proti žalovanému L. C., Q. F. P. W. Č.. XXX, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 25.04.2014 č. k. 1C/118/2010-175 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 21.08.2014 č. k. 1C/118/2010-197 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom okrem výroku o trovách konania právnej zástupkyne žalobcov.

M e n í rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcom trovy konania vo výške 1.896,92 Eur a tieto zaplatiť právnej zástupkyne žalobcov Mgr. Vande Durbákovovej do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo len „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 25.04.2014 č. k. 1C/118/2010-175 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 21.08.2014 č. k. 1C/118/2010-197 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov z titulu nemajetkovej ujmy sumu po 300 € a trovy konania v prospech právnej zástupkyne žalobcov vo výške 2.326,18 €, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že okresný súd rozhodol rozsudkom č.k. 1C/118/2010-88 zo dňa 27.1.2012, ktorým uložil žalovanému povinnosť do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaslať doporučené žalobcom v I./ a 2./rade na adresu ich trvalého pobytu list nasledujúceho znenia: „Vážená pani I. U., Vážený pán D. U., Dňa 22. 12. 2009 Ste chceli využiť služby S - Baru na Kostolnej ulici č. 38 v Spišských Vlachoch. Ako majiteľ S - Baru som Vás však odmietol obslúžiť a tým som Vám zabránil vo využití služieb, ktoré poskytujem. Mojm konaním Ste boli vystavení diskriminácii a bola znížená Vaša ľudská dôstojnosť. Takýto zásah do Vašich práv bol protiprávny a ja sa Vám za to touto cestou hlboko ospravedlňujem.“

Žalovanému uložil povinnosť uverejniť do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku formou platenej inzercie v regionálnom denníku Spišský Korzár list nasledujúceho znenia: „Ospravedlnenie D. U. J. I. U.: „Dňa 22. 12. 2009 pani I. U. a D. U. S. Q. chceli využiť služby S - Baru na Kostolnej ulici č. 38 v Spišských Vlachoch. Ako majiteľ S - Baru som ich však odmietol obslúžiť a tým som im zabránil vo využití služieb, ktoré poskytujem. Mojm konaním boli vystavení diskriminácii a bola znížená ich

ľudská dôstojnosť. Takýto zásah do práv menovaných ako príslušníkom rómskej etnickej menšiny bol protiprávny a ja sa týmto D. U. J. I. U. za to touto cestou hlboko ospravedľujem. L. C., majiteľ S-Baru v Spišských Vlachoch.“

Žalovanému uložil povinnosť text ospravedľovania: „Ospravedľovanie D. U. J. I. U.: „Dňa 22. 12. 2009 pani I. U. J. D. U. S. Q. chceli využiť služby S - Baru na Kostolnej ulici č. 38 v Spišských Vlachoch. Ako majiteľ S - Baru som ich však odmietol obslúžiť a tým som im zabránil vo využití služieb, ktoré poskytujem. Mojm konaním boli vystavení diskriminácii a bola znížená ich ľudská dôstojnosť. Takýto zásah do práv menovaných ako príslušníkom rómskej etnickej menšiny bol protiprávny a ja sa týmto D. U. J. I. U. za to touto cestou hlboko ospravedľujem. L. C., majiteľ S-Baru v Spišských Vlachoch.“ uverejniť po dobu 30 dní od právoplatnosti rozsudku na viditeľnom mieste na dverách svojej prevádzky S - Bar na Kostolnej ulici v Spišských Vlachoch.

Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet (tunajšieho) súdu z titulu súdneho poplatku 66,- eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Dopĺňacím rozsudkom č. k. 1C/118/2010-109 zo dňa 10.2.2012, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 9Co/66/2012-127 zo dňa 31.5.2013 zrušil rozsudok v znení dopĺňacieho rozsudku v zamietavom výroku, ako aj vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa doplnil dokazovanie podľa právneho názoru vysloveného v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Košiciach, a konštatoval, že predmetom tohto konania zostala náhrada nemajetkovej ujmy na základe § 9 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z.z..

Po citácii § 9 ods. 1 až 3 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) a čl. 21 bod 1 Charty základných práv Európskej únie, vzal súd za preukázané, že návrh žalobcov na zaplatenie nemajetkovej ujmy je odôvodnený. Nestotožnil sa s obranou žalovaného namietanou počas súdneho konania o tom, že sa voči žalobcom nesprával diskriminačne, dôvodiac, že žalobcov neobslúžil v dôsledku ich neprístojného konania, t.j., že boli vo vysokom stupni opitosti, búchali po stole, rozhadzovali v bare keksy, ktoré hádzali aj po okolitých hosťoch. Z výpovede žalovaného urobenej dňa 24.3.2010 (teda v krátkom časovom úseku od incidentu, ku ktorému došlo dňa 22.12.2009 podrobne popísanom v rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 27.1.2012) nachádzajúcej sa vo vyšetrovacom spise pripojenom k súdnemu spisu vzal za preukázané, že žalovaný sa k žalobcom správal diskriminačne. Celú „skupinku“, súčasť ktorej žalobcovia tvorili, odmietol obslúžiť, okrem iného i z dôvodu, že súčasťou hostí sú aj žalobcovia - Rómovia. Prihliadol aj na závadné správanie sa nielen žalobcov, ale celej tejto skupinky. Poukázal na to, že o základe diskriminačného správania sa žalovaného súd právoplatne rozhodol výrokom v rozsudku zo dňa 27.1.2012, v dôsledku ktorého žalovanému uložil zasláť žalobcom ospravedľujúci list, a list rovnakého znenia zverejniť v regionálnom denníku Spišský korzár, a zároveň ospravedľujúci list uverejniť po dobu 30 dní od právoplatnosti rozsudku na viditeľnom mieste na dverách svojej prevádzky na Kostolnej ulici v Spišských Vlachoch. V tejto časti výrok rozsudku nadobudol právoplatnosť 18.2.2012. V danom prípade išlo o priamu diskrimináciu, t.j. správanie, pri ktorom sa s určitou osobou na základe určitého diskriminačného dôvodu zachádza menej priaznivo ako sa zachádza s inou osobou v porovnateľnej situácii, a to na základe rasového či etnického pôvodu.

Okresný súd dospel k záveru, že žalobcovia boli konaním žalovaného znižujúcim ich dôstojnosť značne ponížení. Neoprávnený zásah žalovaného smeroval voči ľudskej dôstojnosti žalobcov chránenej článkom 10 Listiny základných práv a slobôd a zákonom č. 365/2004 Z.z.. Táto okolnosť je sama o sebe objektívne spôsobilá zasiahnuť dôstojnosť žalobcov v značnej miere. Uviedol, že z hľadiska dopadu predmetného neoprávneného zásahu do práv žalobcov je irelevantné, či žalobcovia jednotlivito alebo ako súčasť skupinky sa v prevádzke žalovaného nevhodne správali. Na základe týchto skutočností súd v súlade s ustanovením § 9 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z.z. zaviazal žalovaného na úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Pri určení výšky nemajetkovej ujmy zohľadnil skutočnosť, ktorá vyplynula z výpovedí svedkov vykonaných v rámci tohto konania, a to svedka L. z čl. 74, svedka U. z čl. 75 a A. z čl. 75, že skupinka,

ktorej súčasťou boli žalobcovia, mali v reštauračnom zariadení žalovaného so sebou vlastné nápoje. Svedok U. vypovedal, že mali vlastný alkohol, pričom žalobca sa vyjadril, že si priniesli vlastnú kofolu. Svedok A. sa tiež vyjadril, že žalovaný žalobcov odmietol obslúžiť pre vlastný alkohol, pritom svedok L. uvádzal, že v zariadení robili „bordel“. V rámci vyšetrovacieho spisu svedok F. na č.l. 57 uvádzal, že táto skupinka sa správala hlučne. Podľa výpovede J. C. z č.l. 67 mali so sebou v zariadení žalovaného vlastné chrumky (otvorený balíček), ktorý im zostal z akcie v škole, ktoré v zariadení baru nepohadzovali. Pri obliekaní sa niekto sotil kolegyňu, ktorá tento balíček držala a tak došlo k ich rozsypaniu. V tomto duchu vypovedala i svedkyňa L.. V. D. (č.l. 66 spisu). Súd teda zvažil aj toto správanie sa celej skupinky, ktorá so žalobcami prišla do zariadenia žalovaného, a v dôsledku toho súd znížil uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy na sumu 300 € pre každého zo žalobcov. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Súd sa však nestotožnil s tvrdením žalovaného o tom, že žalobcovia boli vo vysokom stupni opitosti, pretože z č.l. 87 citovaného vyšetrovacieho spisu vyplynulo, že žalobcovia dňa 22.12.2009 v čase o 21.47 hod. bolo nameraných 0,35 mg/l alkoholu, čo zodpovedá 0,73% alkoholu. Žalobkyni dychová skúška robená nebola. Okresný súd sa nestotožnil s obranou žalovaného o vysokom stupni opitosti žalobcov, pričom obaja žalobcovia nepopreli požitie malého množstva alkoholických nápojov. Súd dospel k záveru, že neobstojí tvrdenie žalovaného, že spoločenskú vážnosť si žalobcovia sami znížili práve svojím správaním sa po požití veľkého množstva alkoholu, kedy obišli viacero prevádzok, a nikde ich nechceli pre nevhodné správanie sa obslúžiť, pretože zo zariadenia žalovaného odišli do reštaurácie Klas (medzi tým z tých istých dôvodov ich nechceli obslúžiť v reštaurácii Nova), pričom v reštaurácii Klas nemali s obsluhou problémy. Takto sa vyjadrili pred súdom svedkovia U., T. Š., L., V. D. J. L., J. C.. Všetky svedkyne, vrátane svedka V. C. zhodne vypovedali, že sa správali slušne. Boli aj slušne oblečení. Odmietnutím obslúženia v zariadení žalovaného z dôvodu prítomnosti Róma boli rozhorčení a žalobca bol smutný. Svedok C. sa však nevedel vyjadriť k reakcii žalobcov po odchode z S baru.

Žalobcovia si uplatnili náhradu trov konania, ktoré boli vyčíslené celkovou sumou 2.631,51 €. Trovy pozostávali z náhrady trov cestovného žalobcu v 1. rade vo výške 10,40 Eur, z náhrady cestovného žalobkyne v 2. rade vo výške 5,20 Eur, a z trov právneho zastúpenia vo výške 2.615,91 Eur.

Trovy právneho zastúpenia boli vyčíslené s poukazom na §10 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. /ďalej vyhláška/ a za tarifnú hodnotu veci považovali sumu 2.000 Eur. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby z tarifnej hodnoty 2.000 Eur je 91,29 Eur, pri dvoch klientoch znížená o 50% v zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky, celkom 136,94 Eur za jeden úkon. Trovy právneho zastúpenia pozostávali celkom z 15-tich úkonov právnej služby a to:

11 úkonov po 136,94 Eur - 25.6.2010 prevzatie a príprava zastúpenia, 7.7.2010 žaloba, 14.6.2011 predloženie dokladov, 30.9.2011 zastúpenie na meritórnom pojednávaní od 9,00 hod do 10,50 hod., 7.2.2012 návrh na doplnenie rozsudku, odvolanie proti rozsudku zo dňa 27.1.2012, 17.2.2012 odvolanie proti dopĺňajúcemu rozsudku zo dňa 10.2.2012 v spojení s rozsudkom zo dňa 27.1.2012, 23.9.2013 odpoveď na výzvu súdu zo dňa 10.9.2013, 25.11.2013 predloženie rozhodnutí súdov Českej republiky, 22.1.2014 zastupovanie na meritórnom pojednávaní od 13,00 hod. do 13,30 hod., 24.1.2014 návrh na zmenu návrhu, 25.4.2014 zastupovanie na meritórnom pojednávaní,
1 úkon po 68,47 Eur - odvolanie proti uzneseniu zo dňa 18.10.2010,
2 úkony po 273,88 Eur - 4.11.2011 zastupovanie na meritórnom pojednávaní od 9,00 hod. do 11,50 hod., 13.11.2012 zastupovanie na meritórnom pojednávaní od 9,00 hod. do 12,30 hod.,
1 úkon po 34,24 Eur - 13.11.2013 účasť na nemeritórnom pojednávaní.
Odmena celkom predstavovala sumu 2.156,81 Eur, režijný paušál vo výške 114,30 Eur, cestovné náhrady 35,92 Eur, náhradu za stratu času 308,88 Eur.

Okresný súd priznal právnej zástupkyňi žalobcov trovy právneho zastúpenia vo výške 2.326,18 €. Nepriznal náhradu za úkon zo dňa 25.11.2013 (predloženie rozhodnutí súdov Českej republiky) a za úkon zo dňa 24.1.2014 (návrh žalobcov na zmenu návrhu na začatie konania) vrátane režijných paušálov za tieto úkony, nakoľko ich nepovažoval za dôvodne uplatnené s poukazom na to, že predloženie rozhodnutí súdov Českej republiky mohlo byť predložené spolu s odvolaním a súd návrh žalobcov na zmenu žalobného návrhu nepripustil.

Súd prvého stupňa dopĺňacím rozsudkom zo dňa 21.8.2014 č.k. 1C 118/2010-197 doplnil výrok vyššie citovaného rozsudku o výrok, ktorým uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi v 1. rade trovy konania vo výške 10,40 € a žalobkyni v 2. rade trovy konania vo výške 5,20 € v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že opomenul rozhodnúť o celom predmete konania

vrátane o trovách konania samotných žalobcov, ktorým vznikli ako trovy konania náklady cestovného a ktorých náhradu si v predloženej vyčíslení trov konania žiadali priznať. S poukazom na ust. § 166 ods. 1 O.s.p. vydal doplniaci rozsudok. Súd priznal žalobcom popri náhrade trov právneho zastúpenia aj náhradu iných trov konania celkových cestovných výdavkov, a to v celej výške, keďže mali v konaní úspech aspoň v časti a súd tieto trovy posúdil ako nevyhnutné a dôvodne vynaložené.

Proti výroku rozsudku, ktorým bolo žalobe vyhovie podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Odvolanie podal z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/, c/, d/, e/, f/ O.s.p.. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, žalobu zamietol a zaviazal žalobcov v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému trovy konania aj odvolacieho, prípadne v celom rozsahu zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

V dôvodoch odvolania uviedol, že v žiadnom prípade neporušil právne predpisy. Nie je si vedomý toho, že by sa k žalobcom správal diskriminačne. Mal za to, že konajúci súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože sporná situácia neprebehla tak, ako to uvádzali žalobcovia. Okresný súd sa stotožnil s výpoveďami žalobcov a ich priateľov a známých a vôbec nebral do úvahy jeho tvrdenia. Poukázal na to, že v tejto právnej veci je vyvíjaný obrovský tlak zo strany žalobcov a najmä ich právnej zástupkyne. Pravidelne volajú médiá, ktoré vyrobili v tejto veci obrovskú kauzu. Vzhľadom na citlivosť rómskej otázky, na ktorú spoločnosť reaguje veľmi emotívne, mu venujú významný priestor či už v televízii alebo na internete. Toto konanie považuje z ich strany za účelové, ktorého cieľom je zastrašiť jeho osobu a tiež nepriamo vyvíjať touto cestou tlak i na samotný súd. Trval na tom, že ospravedlnenie sa prostredníctvom listu, ktorý žalobcom zaslal a tiež prostredníctvom ospravedlnenia, ktoré vyvesil na svojom podniku podľa inštrukcií prvotného rozsudku je postačujúce. Nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvého stupňa o priznaní nemajetkovej ujmy vo výške 300 € každému zo žalobcov. Poukázal na to, že tieto osoby sa správali neprimerane, nedôstojne, a práve oni svojou prítomnosťou znepríjemňovali čas strávený v jeho podniku všetkým ostatným osobám. Znovu zopakoval, že dôvodom sporu, ktorý v jeho podniku v daný deň vznikol, bolo alkoholické opojenie žalobcov, nie ich etnická príslušnosť. Podľa jeho názoru predmetná situácia nebola natoľko závažná. Neboli porušené zásady rovnakého zaobchádzania a celkom určite nebola znížená dôstojnosť žalobcov. Napokon súd v odôvodnení rozsudku neuviedol jasne a zrozumiteľne, akými úvahami sa riadil, keď priznal žalobcom nemajetkovú ujmu, aké úvahy ho viedli v súvislosti s výškou tejto ujmy a tým je pre neho rozsudok nezrozumiteľný, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, t.j. účinne sa brániť voči takémuto jemu neprijateľnému rozhodnutiu.

Rovnako namietal výšku a správnosť vyčíslenia trov konania, ktoré boli priznané. Uviedol, že jeden právny úkon v prípade dvoch klientov sa znižuje o 50%, avšak u oboch klientov, teda základná sadzba tarifnej odmeny za jeden právny úkon v predmetnej veci predstavuje sumu 91,29 € za zastupovanie oboch žalobcov, a nie sumu 136,94 €, ktorú súd vo svojom rozhodnutí žalobcom priznal. Takisto namietal priznanie náhrady za právne úkony predloženie dokladov dňa 14.6.2011, odvolanie zo dňa 17.2.2012 proti dopĺňujúcemu rozsudku zo dňa 10.2.2012 v spojení s rozsudkom zo dňa 27.1.2012, a odpoveď zo dňa 23.09.2013 na výzvu súdu zo dňa 10.9.2013. Poukázal na to, že rozhodnutím súdu bol zaviazaný k náhrade trov právneho zastúpenia v neúmernej výške. Uvedená suma nie je vyrátaná v súlade s príslušnými právnymi predpismi, jednak, pokiaľ ide o výpočet výšky odmeny za jeden právny úkon, a tiež počet právnych úkonov. Navyše ide o veľmi vysokú sumu, ktorú nie je schopný zaplatiť.

Proti výroku rozsudku v spojení s doplniacim rozsudkom v časti, v ktorej súd návrh žalobcov v prevyšujúcej časti zamietol, podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, vyhovel žalobe v celom rozsahu a priznal žalobcom náhradu trov odvolacieho konania, prípadne, aby súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

V dôvodoch odvolania uviedli, že sa nestotožňujú s rozhodnutím súdu, ktorým znížil uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch na sumu po 300 € pre každého zo žalobcov. Poukázali na to, že súdom použité ustanovenie § 9 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z.z., na základe ktorého súd rozhodoval, bolo nevyhnutné vykladať širšie v spojení so Smernicou rady 2000/43/ES zo dňa 29.6.2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na ich rasu alebo etnický pôvod a ktorá bola citovaným zákonom aproximovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky. Poznamenali, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch je právnym nástrojom, zmyslom ktorého je vyjadriť mieru ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti konkrétnou finančnou náhradou a zabezpečiť rešpektovanie

a ochranu osobnosti fyzickej osoby. Súd síce pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy správne vychádzal zo zákonného východiska, že pri určovaní výšky je potrebné prihliadnuť na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a všetky okolnosti, za ktorých k jej vzniku došlo, avšak odôvodnenie súdu, na základe akých skutočností dospel k potrebe zníženia výšky uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy je vadné a nedostatočné. Uznali, že rozhodovanie o konečnej výške náhrady nemajetkovej ujmy je plne na úvahe súdu, ktorej základom je zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožňujú založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí. Takáto úvaha na základe zistených skutočností musí byť však obsiahnutá v odôvodnení rozsudku tak, aby nevzbudzovala žiadne pochybnosti o svojvôli súdu a musí obsahovať myšlienkový sled súdu tak, aby úvaha súdu bola spätne preskúmateľná. Mali za to, že súd pri úvahe dostatočne nezohľadnil všetky okolnosti, ktoré zohľadniť mal a naopak, niektorým pripisoval neprimerane vysoký význam a povýšil ich nad ostatné okolnosti, ktoré bolo tiež potrebné vyhodnotiť, čo však opomenul. Namietali najmä to, že súd síce na jednej strane konštatoval, že z hľadiska dopadu neoprávneného zásahu do práv žalobcov zo strany žalovaného je irelevantné, či žalobcovia jednotlivo alebo ako súčasť skupinky sa v prevádzke žalovaného nevhodne správali, na druhej strane však práve po zväžení správania sa celej skupinky, ktorá so žalobcami prišla do zariadenia žalovaného, súd znížil uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy. Mali za to, že výšku priznanej nemajetkovej ujmy nemôže ovplyvniť to, či žalobcovia, resp. skupinka ľudí, ktorej súčasťou boli, mali alebo nemali so sebou v prevádzke žalovaného vlastnú plastovú fľašu s nápojom, keďže bolo z vykonaného dokazovania zrejmé, že do prevádzky žalovaného prišli za účelom konzumácie nápojov. Dožadovali sa obsluhy a bolo v ich záujme objednať si v prevádzke žalovaného nápoje, nie piť so sebou donesený nápoj. Pokiaľ ide o vysypané chrumky, z dokazovania jasne vyplynulo, že tieto sa vysypali až pri odchode skupinky z podniku, teda až po diskriminačnom konaní zo strany žalovaného. Poukázali na to, že z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, či a ako sa súd vyrovnal s ďalšími okolnosťami, ktoré nepochybne pri rozhodovaní o výške náhrady bolo tiež potrebné zohľadniť. Ide predovšetkým o závažnosť, intenzitu, dosah, motívy a úmysel konania žalovaného. Súd síce na jednej strane konštatoval, že žalobcovia boli konaním žalovaného znižujúcimi dôstojnosť značne ponížení, avšak z odôvodnenia nie je zrejmé, ako sa súd vysporiadal s ďalšími spomenutými okolnosťami a či tieto mali vplyv na zníženie uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy. Poukázali na to, že peňažné zadostučinenie za diskrimináciu má plniť nielen kompenzačnú funkciu, ale i funkciu sankčnú, resp. preventívnu, keď zásah do osobnostných práv je občianskoprávnym deliktom. Má odrádzať porušovateľov chránených práv a ich možných nasledovníkov od protiprávneho správania sa v budúcnosti. Takéto pôsobenie vyžaduje, aby išlo o sankciu dôraznú a i z toho hľadiska dostačujúcu. V tomto prípade podľa názoru žalobcov nie je možné konštatovať, že by súdom priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavovala sumu, ktorá by dostatočne odrádzala či už žalovaného alebo aj iné diskriminujúce osoby od opakovania diskriminačného konania v budúcnosti. Poukázali na rozhodnutia v obdobných konaniach vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania vedené na slovenských súdoch, kde súdy priznali náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to rozhodnutie Okresného súdu Brezno v konaní vedenom pod sp.zn. 3C 71/2008 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 14 Co 110/2011, rozhodnutie Okresného súdu Senica v konaní 4C 99/2004.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na dôvody uvedené vo svojom odvolaní a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu navrhli, aby súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správny okrem výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti, pričom odkazujú v tejto časti na svoje odvolanie, ktoré proti tomuto výroku podali dňa 13.6.2014. Poukázali na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti odvolaním zo strany žalovaného je správne, vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a vychádzajúce zo správneho právneho posúdenia veci. Nakoľko o diskriminačnom konaní žalovaného už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom súdu prvého stupňa zo dňa 27.1.2012, argumentácia žalovaného v podanom odvolaní týkajúca sa toho, že v žiadnom prípade neporušil právne predpisy a nie je si vedomý toho, že by sa k žalobcom správal diskriminačne je neadekvátne, keďže právna vec v tejto časti je právoplatne ukončená. Preto aj námietky žalovaného v podanom odvolaní sú v tomto smere irelevantné a žalobcovia sa k nim v tomto podaní nevyjadrujú. Poukázali na to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, dôkazy navrhnuté žalovaným, ktoré nevykonali, neboli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností pre rozhodnutie vo veci. Ďalej mali za to, že súd prvého stupňa rozhodol na základe úplne zisteného skutkového stavu a zistené skutočnosti správne vyhodnotil. Upriamili pozornosť na skutočnosť, že v prípadoch porušenia

zásady rovnakého zaobchádzania, má byť zmyslom prijatých sankcií nielen poskytnúť primeranú satisfakciu diskriminovanej osobe, ale tiež sankcionovať diskriminujúci subjekt a odrádzať porušovateľov ochránených práv a ich možných nasledovníkov od protiprávneho správania v budúcnosti. Takéto pôsobenie vyžaduje, aby išlo o sankciu dôraznú a z toho hľadiska i dostačujúcu.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcov bolo žalobcom doručené dňa 02.10.2014 a vyjadrenie žalobcov k odvolaniu žalovaného bolo žalovanému doručené dňa 08.03.2016.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie účastníkov ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 205 ods. 2 písm. a/,c/, d/,e/, f/ O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné a odvolaniu žalobcov nie je možné vyhovieť.

Rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom je vo výroku, ktorým súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť každému zo žalobcov z titulu nemajetkovej ujmy sumu po 300 Eur, vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti návrh zamietol a vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi v 1. rade trovy konania vo výške 10,40 Eur a žalobkyni v 2. rade trovy konania vo výške 5,20 Eur, vecne správny, preto ho odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Žalobcovia namietali odvolací dôvod podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., t. j. že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a žalovaný namietal odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a/, v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. t. j. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a ustanovenia § 205 ods. 2 písm. c/, d/, f/ O.s.p., t. j. že c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ustanovením §221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu alebo aj rozhodnutie súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Z ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že súd prvého stupňa je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zákonom predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, prípadne tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivéj, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 132-§135 O. s. p. hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel (všetkým) návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a podobne a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 153 ods.1 O. s. p.) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ustanovenia podradil zistený skutkový stav) a ako ho prípadne vyložil a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ustanovení vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Prakticky nepreskúmateľný je preto rozsudok, v ktorom nie sú vysvetlené prípadné rozpory medzi konkrétnymi dôkazmi, na základe ktorých sa to ktoré skutkové zistenie robí.

Podľa ustálenej súdnej praxe rozhodnutie nie je preskúmateľné predovšetkým v prípade, ak z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, resp., keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú.

Ústavný súd SR opakovane judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Pre účastníka konania, v ktorom bolo vydané nepreskúmateľné rozhodnutie to znamená odňatie jeho možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje - ak s rozhodnutím nie je spokojný - efektívne využitie jeho procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu odvolaním (§ 201 prvá veta O. s. p.), t. j. aby mohol odvolanie odôvodniť z hľadiska § 205 ods. 1,2 O. s. p., lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, resp. obsahuje iba nedostatočné dôvody, v takom prípade účastník konania objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postupu súdu) a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný.

Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých, neurčitých alebo nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie. Súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t. j. musí byť preskúmateľné.

Neúplnosť zistenia skutkového stavu [§ 205 ods.2 písm. c) O. s. p.] je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvého stupňa nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvého stupňa.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d) O.s.p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvého stupňa spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého súd zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p. a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132-§ 135 O.s.p..

K odvolaciemu dôvodu v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii

práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

Odvolačný súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 133 až § 135 O.s.p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, a preto odvolací súd jeho rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom v tejto časti ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. ods. 1 potvrdil.

Vecne, správne, podrobné a presvedčivé sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Odvolacie námietky účastníkov konania nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku, a nie sú spôsobilé privediť zmenu napadnutého rozsudku.

Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku v spojení s dopĺňacím rozsudkom a k odvolacím námietkam účastníkov konania odvolací súd uvádza nasledovné:

Subjektívny názor žalobcov na diskrimináciu ich osoby nie je dôvodom na prijatie záveru, že vo vzťahu k nim mohlo dôjsť k diskriminačnému postupu. Dôkazné bremeno v sporoch týkajúcich sa porušenia zásady rovnakého zaobchádzania nezaťažuje len a výlučne žalovanú stranu, ale zaťažuje aj žalobcov. Žalobcovia musia prioritne uniesť dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností, z ktorých možno odvodiť, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii ich osoby. Žalobca musí tvrdiť a zároveň aj predložiť také dôkazy (uniesť dôkazné bremeno), z ktorých možno dôvodne usúdiť, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Súčasne musí tvrdiť, že pohnútkou diskriminačného konania je napr. jeho rasa či etnická príslušnosť (pôvod). Až následne sa presúva dôkazné bremeno na žalovanú stranu, ktorá má právo preukazovať svoje tvrdenia, že neporušila zásadu rovnakého zaobchádzania.

Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že otázka, či došlo v predmetnom prípade k diskriminačnému postupu zo strany žalovaného voči žalobcom, bola v tomto konaní už právoplatne vyriešená. Súd prvého stupňa totiž rozsudkom zo dňa 27.01.2012 (čl. 88 spisu) uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa žalobcom za diskriminačné konanie, ktorému boli vystavení a ktorým bola znížená ich ľudská dôstojnosť. Rozhodnutie v tejto časti nadobudlo právoplatnosť dňa 18.02.2012. Rozsudok súdu prvého stupňa bol v prevyšujúcej časti (ohľadne nepriznania nemajetkovej ujmy) zrušený uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.05.2013 č. k. 9Co/66/2012-127. V tejto veci bol daný základ pre rozhodnutie o priznaní nemajetkovej ujmy.

Žalovaný v odvolacích námietkach (ako aj v priebehu konania pred súdom prvého stupňa) opätovne poukazoval na to, že v žiadnom prípade neporušil právne predpisy, a nie je si vedomý toho, že by sa k žalobcom správal diskriminačne. Odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný v odvolaní zopakoval argumenty uvádzané už v konaní pred súdom prvého stupňa, s ktorými sa okresný súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní vo veci, a preto tieto odvolacie námietky žalovaného v tejto časti nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Navyše súd prvého stupňa v rozhodnutí opätovne vyzdvihol skutočnosť, prečo sa nestotožnil s obranou žalovaného o jeho správaní voči žalobcom, ktoré nevykazovalo znaky diskriminačného správania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnymi skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvého stupňa o diskriminačnom správaní sa žalovaného voči žalobcom ako aj so záverom okresného súdu, že vzhľadom na okolnosti

danej veci došlo k priamej diskriminácii zo strany žalovaného voči žalobcom, ktoré bolo dôvodom pre priznanie nemajetkovej ujmy.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalobcovia sa domáhali nápravy protiprávneho stavu a poskytnutia primeraného zadosťučinenia, pričom okrem ospravedlňujúceho listu zaslaného na adresu ich trvalého pobytu, ospravedlňujúceho listu uverejneného formou platenej inzercie v regionálnom denníku Spišský Korzár a ospravedlňujúceho listu uverejneného na viditeľnom mieste na dverách prevádzky žalovaného, požadovali náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 500 € na každého zo žalobcov.

K uplatneniu náhrady nemajetkovej ujmy odvolací súd uvádza, že žaloba na zaplatenie takejto náhrady môže byť úspešná len za predpokladu dôkazu, že sú splnené podmienky pre vyhovieť žalobe na poskytnutie primeraného morálneho zadosťučinenia, pričom však takéto morálne zadosťučinenie sa javí nepostačujúcim. Okrem už spomínaného dôkazu o tom, že nepostačuje samotné morálne zadosťučinenie, musí žalobca preukázať, že došlo k reálnemu zníženiu jeho vážnosti v spoločnosti a dôstojnosti, a to dokonca značným spôsobom. O zníženie dôstojnosti fyzickej osoby aj vážnosti značným spôsobom pôjde iba tam, kde za konkrétnej situácie, za ktorej k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, ako aj s prihliadnutím k dotknutej fyzickej osobe možno spoľahlivo uzavrieť, že by spôsobenú nemajetkovú ujmu vzhľadom k intenzite a trvaniu nepriaznivého následku spočívajúceho v znížení jej dôstojnosti, či vážnosti v spoločnosti, pociťovala ako závažnú, spravidla každá fyzická osoba nachádzajúca sa na mieste a v postavení postihnutej fyzickej osoby. Preto aj v tejto súvislosti bolo dôležité zisťovať, ako zapôsobil zásah nielen na postihnutú fyzickú osobu a jej rodinných príslušníkov, ale aj na osoby priamo zainteresované. Prítom súd mal zisťovať nielen to, či sa im stal známym zásah voči žalobcovi, ale aj to, ako by ho oni hodnotili, pokiaľ by podobným spôsobom boli zasiahnuté ich práva. Ako už bolo zdôraznené, nestačí na úspešnosť takejto žaloby preukázanie možnosti vzniku takejto ujmy u žalobcu. Zákon v tejto súvislosti výslovne hovorí „bola znížená“ čo znamená, že ujma skutočne nastala a je preukázateľná. Znamená to v konečnom dôsledku, že nie je možné vyhovieť takejto žalobe, pokiaľ žalobca len tvrdí možnosť vzniku ujmy na svojej dôstojnosti a povesti v spoločnosti, avšak nepreukáže, že k takejto ujme skutočne došlo.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že odmietnutím obslúženia skupinky v zariadení žalovaného z dôvodu prítomnosti žalobcov iba na základe ich príslušnosti k etnickej skupine (vyplývalo z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa), došlo k reálnemu neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby (žalobcov) a to značným spôsobom. Z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa vyplývalo, že osoby, ktoré boli priamo na mieste spolu so žalobcami, boli zo vzniknutej situácie rozhorčení, svedkyňa L.. C. sa za celé konanie žalovaného hanbila, žalobca v 1. rade bol smutný. Z uvedeného možno vyvodíť, že konanie žalovaného zapôsobilo negatívne nielen na samotných žalobcov ale aj osoby, ktoré boli spolu s nimi.

Pociťovanie nemajetkovej ujmy spočívajúce v znížení dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere je však treba hodnotiť vždy objektívne s prihliadnutím ku konkrétnej situácii, za ktorej k neoprávnenému zásahu došlo (tzv. konkrétne uplatnenie objektívneho kritéria), ako aj k osobe postihnutej fyzickej osoby, predovšetkým k jej veku a postaveniu (tzv. diferencované uplatnenie objektívneho kritéria). Na základe uvedeného preto pri určení výšky nemajetkovej ujmy správne súd prvého stupňa prihliadol aj na správanie sa celej skupinky, ktorá prišla do zariadenia žalovaného spolu so žalobcami, ktoré bolo vyhodnoteného na základe svedeckých výpovedí súdom prvého stupňa ako nevhodné. Rovnako bolo potrebné vziať zreteľ aj na to, že vzťah členov skupinky k žalobcom sa v dôsledku tohto incidentu nezmenil, čo vyplývalo z výpovedí vypočutých svedkov (U.. Š., L.. D., L.. C.).

Na základe uvedeného mal odvolací súd za to, že primeranou a skutkovému stavu zodpovedajúcou výškou peňažného zadosťučinenia, je okresným súdom priznaná výška nemajetkovej ujmy po 300 Eur. Uvedené peňažné zadosťučinenie podľa názoru odvolacieho súdu plní nielen satisfakčnú funkciu, ale má aj preventívny význam.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom, v napadnutej časti vrátane trov konania pre žalobcu v 1. rade a žalobkyňu v 2. rade, okrem výroku o trovách konania právnej zástupkyne žalobcov, podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny, potvrdil.

Okresný súd ale nesprávne rozhodol o trovách konania právnej zástupkyne žalobcov, keď za jeden úkon právnej pomoci priznal odmenu v sume 136,94 Eur.

Podľa ustanovenia § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za právne služby (ďalej len „vyhlášky“), v znení účinnom od 01.06.2010, vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, vo veciach ochrany osobných údajov alebo vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva je tarifnou hodnotou 1000 eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy, a 2000 eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy.

Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 vyhlášky v znení účinnom od 01.06.2010, základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50%, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.

Vecne správne súd prvého stupňa postupoval, ak pri určení tarifnej hodnoty právneho úkonu vychádzal z citovaného ustanovenia § 10 ods. 8 vyhlášky a za tarifnú hodnotu právneho úkonu považoval sumu 2.000 Eur. Nesprávne však aplikoval ustanovenie § 13 ods. 2 vyhlášky, ak pri dvoch klientoch právnej zástupkyne žalobcov znížil odmenu o 50% iba z jedného úkonu.

V zmysle citovaného § 13 ods. 2 vyhlášky, sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 50%, avšak u každého z klientov, pretože procesné úkony žalobcov boli vykonávané ako spoločné úkony jedným a tým istým zástupcom. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd v tomto smere stotožnil s odvolacou námietkou žalovaného spočívajúcou v nesprávnom vyčíslení trov konania.

Základná sadzba z tarifnej odmeny 2.000 Eur za jeden úkon právnej pomoci, pri dvoch klientoch znížená o 50% v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 vyhlášky na 45,64 Eur, predstavuje sumu 91,29 Eur za jeden úkon právnej pomoci.

Úkony právnej služby v občianskom konaní a iné úkony právnej služby sú špecifikované v ustanovení § 13a ods. 1,2 vyhlášky. Za úkony právnej služby, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 a 2, patrí odmena ako za úkony, ktoré sú im svojou povahou a účelom najbližšie (§ 13a ods. 5 vyhlášky).

Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, ktorý priznal žalobcom náhradu trov prvostupňového konania za úkony špecifikované v rozhodnutí. Treba zdôrazniť, že nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak právny zástupca nevykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. neposkytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových procesne významných skutočností a podobne. To však v predmetnej veci nebolo naplnené. Právne úkony vyčíslené právnu zástupkyňou žalovaných a súdom prvého stupňa priznané v rozhodnutí, nemožno považovať za nadbytočné, aj keď sa nejednalo o úkony výslovne špecifikované v ustanovení § 13a ods. 1,2 vyhlášky. Súd prvého stupňa pri posudzovaní účelnosti jednotlivých právnych úkonov správne aplikoval aj ustanovenie § 13a ods. 5 vyhlášky.

Na základe vyššie uvedeného, odvolací súd priznal žalobcom náhradu trov konania, ktorá bola vyčíslená nasledovne:

I/ odmena za právne zastúpenie v zmysle ust. § 10 ods. 8, § 13 ods. 2 a § 13a ods. 1 písm. a/, c/, d/, vyhlášky za 11 úkonov po 91,29 Eur (25.6.2010 prevzatie a príprava zastúpenia, 7.7.2010 žaloba, 14.6.2011 predloženie dokladov, 30.9.2011 zastúpenie na meritórnom pojednávaní od 9,00 hod do 10,50 hod., 7.2.2012 návrh na doplnenie rozsudku, odvolanie proti rozsudku zo dňa 27.1.2012, 17.2.2012 odvolanie proti dopĺňajúcemu rozsudku zo dňa 10.2.2012 v spojení s rozsudkom zo dňa 27.1.2012, 23.9.2013 odpoveď na výzvu súdu zo dňa 10.9.2013, 22.1.2014 zastupovanie na meritórnom pojednávaní od 13,00 hod. do 13,30 hod., 25.4.2014 zastupovanie na meritórnom pojednávaní), v zmysle § 13a ods. 2 písm. b/, vyhlášky za 1 úkon po 45,65 Eur (odvolanie proti uzneseniu zo dňa 18.10.2010), v zmysle § 13a ods. 1 písm. d/, vyhlášky za 2 úkony po 182,58 Eur (4.11.2011 zastupovanie na meritórnom pojednávaní od 9,00 hod. do 11,50 hod., 13.1.2012 zastupovanie na meritórnom pojednávaní od 9,00 hod. do 12,30 hod.), v zmysle § 13a ods. 4, vyhlášky za 1 úkon po 22,82 Eur (13.11.2013 účasť na nemeritórnom pojednávaní), spolu 1.437,82 Eur a v zmysle ust. § 16 ods. 3 vyhlášky režijný paušál 3x7,21 Eur (r. 2010), 3x7,41 Eur (r. 2011), 3x7,63 Eur (r. 2012), 3x7,81 Eur

(r. 2013), 3x8,04 Eur (r. 2014), spolu 114,30 Eur, odmena právneho zástupcu spolu predstavuje sumu 1.552,12 Eur;

II, náhradu za stratu času v zmysle §17 ods. 1 vyhlášky vo výške 308,88 Eur, za účasť na pojednávaní dňa 30.9.2011 vo výške 49,40 Eur, dňa 4.11.2011 vo výške 49,40 Eur, dňa 13.1.2012 vo výške 50,84 Eur, dňa 13.11.2013 vo výške 52,04 Eur, dňa 22.1.2014 vo výške 53,60 Eur, dňa 25.4.2014 vo výške 53,60 Eur;

III, cestovné v zmysle § 15 písm. a, v spojení s § 16 ods. 4 vyhlášky vo výške 35,92 Eur za účasť na pojednávaní dňa 30.9.2011 vo výške 3,56 Eur, dňa 4.11.2011 vo výške 3,56 Eur, dňa 13.1.2012 vo výške 4,80 Eur, dňa 13.11.2013 vo výške 8 Eur, dňa 22.1.2014 vo výške 8 Eur, dňa 25.4.2014 vo výške 8 Eur.

Náhrada trov konania tak predstavuje sumu 1.896,92 Eur (odmena za právne zastúpenie 1.552,12 Eur, náhrada za stratu času 308,88 Eur, cestovné náhrady 35,92 Eur).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd v zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť v prospech právnej zástupkyne žalobcov trovy konania vo výške 2.326,18 Eur tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcom trovy konania vo výške 1.896,92 Eur a tieto zaplatiť právnej zástupkyňi žalobcov L.. F. R. do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V zmysle ust. § 149 ods. 1 O.s.p. je žalovaný povinný zaplatiť trovy konania právnej zástupkyňi žalobcov L.. F. R.Á..

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 2 O.s.p.. Žalovaný bol v odvolacom konaní čiastočne úspešný, preto má právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešným žalobcom, náhradu trov si však nevyčísľil, a preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalobcovia v odvolacom konaní úspešní neboli, preto im nevzniklo právo na náhradu trov konania.

K žiadosti žalobcov, aby sa odvolací súd zaoberal zákonnosťou postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o nepripustení zmeny návrhu, odvolací súd udáva, že predmetné uznesenie (čl. 162) nadobudlo právoplatnosť dňa 04.03.2014, preto odvolací súd už v tomto štádiu konania v rámci riadnych opravných prostriedkov nemá možnosť preskúmať zákonnosť právoplatného rozhodnutia.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 /§3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 01.05.2011/.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.